

ዴሞክራሲያ ቅፅ 40 ቁ. 5

የካቲት 2007 ዓ.ም.

የካቲት ሲታወስ—የሕዝብ ድል አይቀሬ ነው

የካቲት ለኢትዮጵያዊን ሁሉ ልዩ ሥፍራ ያላት ታሪካዊ ወር ናት። የካቲት በአንድ በኩል በነፃነትና በአገር ፍቅር ስሜት ልባቸው እየነደደ መስዋዕት ሆነው ያለፉትን ወገኖቻችንን በቁጭት ሲያስታውሱን በሌላ በኩል ደግሞ በእነሱ መስዋዕትነት ውጤት በሆነው ድል አንገታችንን አቅንተን በመሄዳችን በቃልም ሆነ በፅሁፍ ሊገለፅ የማይችል ስሜት በአዕምሮአችን ውስጥ ይጭራል።

የነፃነት ግንብ ፈራርሶ በወደቀበት ያ የጨለማ ዘመን ነፃነታችንን አንገጠቅም ፤ ክብራችንን አናስደፍርም በማለት በርካታ ኢትዮጵያዊያን መስዋዕት ሆነዋል። በትግላቸውም የአገራቸውን አፈር በደማቸው አቡክተው የባርነትን አለት በአጥንታቸው ጠርበው የነፃነትን ግንብ አንጸውበታል።

"አንድ ሕዝብ ታሪኩን ሲያስታውስ በቅርሱ ለመኩራራት ወይም በጎደለው ለመሳቀቅ ሳይሆን ካለፈው ጠቃሚን ትምህርት ለመቅሰምና ይህንንም ለመጪው ትውልድ ለማስተላለፍ ነው። ተስፋን ለመጪው ትውልድ የሚያስተላልፍ ዜጋ ሁሌም ሕያው ነው። ታሪክን የማስታወስና የመዘክር ልምድ የሕዝብ ጸጋ ነው። በየካቲት 66 የፈነዳው ሕዝባዊ አብዮት ግፈኛን ሥርዓት ከማስወገዱ ሌላ የሕዝብን የትግል መንፈስና ጽናት፣ ጎብኒት፣ ቆራጥነት በሚገባ አሳይቷል። ከሰላሳ ዓመት በፊት። ግፍ የለመደች መሬት ሆነችና ሀገራችን ኢትዮጵያ የሕዝብ ድል በአምባገነኖች ተነጠቀ። የያኔው የ17 ዓመቱ እንክርዳድ በተራው ጊዜውን ጠብቆ ሲታጨድ ደግሞ ሌላ እንክርዳድ፣ ራሱን ወያኔ ብሎ የሰየመ አረም ፈልቶና ሀገርን ጨምድዶ ይዞ እነሆ በየካቲት 66 በደም ታጅቦው ተስተጋብተው የነበሩ የህዝብ ጥያቄዎች ዛሬም ምላሽ አልባ ሆነው የሕዝብን ስቃይ ገላጭ ሆነው በመቀጠል ላይ ናቸው።" (ዴሞክራሲያ--"ግፍ አይፈሬ መሬት እንክርዳድ ያበቅላል")

ቀድሞም ቢሆን በዘር በሃይማኖት፤ በጾታና በፅድቅ ሳይከፋፈል እንደ አንድ ሰው በመሆን የጠላትን ወረራ ለማክሸፍ “ከዘላለም ባርነት ያንድ ቀን ነፃነት፤ ባንዳ ተለይ” በሚል መፈክር ዙሪያ ተሰባስቦ፤ በአርበኝነት ተሰማርቶ ለአገሩ ነፃነት የሚፈለገውን መስዋዕትነት ከፍሏል። በዚህ ጦርነት የፋሽስት ጦር ባደረገው ኢ-ሰብአዊ ጭፍጨፋ በርካታ ህፃናት፤ ሴቶችና አረጋዊያን ሰለባ ሆነዋል። የዚህ አይነቱ ጭፍጨፋ በዓለም ታይቶ የማይታወቅ መሆኑ ቢነገርለትም የኢትዮጵያን አርበኞች የዓላማ ፅናት አላናጋውም። እንዲያውም ለነፃነታቸው ሲሉ በወደቁ ጀግኖች ምትክ፤ ለአገራቸው ሉዓላዊነትና ለባንዲራቸው ከብር ሲሉ በወደቁ አርበኞች ምትክ ቁጥር ሥፍር የሌላቸው ወጣት የነፃነት ታጋዮችን ማፍራት ቻለ እንጂ ከጀመረው ትግል አላዘናጋውም። የካቲት 12 የዚህ መስዋዕትነትና ጀግንነት መታሰቢያ ቀን ነው። ይኸው በዓይነቱ የመጀመሪያው የሆነው የኢትዮጵያዊያን የየካቲት ገድል ማንነቱ ተረስቶና ተረግጦ በቅኝ ግዛት ቀንበር ሥር በሚማቅቅበት ወቅት የተገኘ ድል በመሆኑ የኢትዮጵያዊያን ብቻ ሳይሆን የመላው ጥቁር ሕዝብ ድል በመሆኑ አገራችንን የአፍሪካዊያን የነፃነት ተምሳሌት ሲያሰኛት ይኖራል።

የካቲት የድላችን አርማ ነው፤ የካቲት ለአገራችው ሲሉ በግፍ የተጨፈጨፉ ኢትዮጵያዊያን ሰማዕታት መታሰቢያ ነው። የካቲት ጠላት በጎሳና በሃይማኖት ከፋፍሎ የኢትዮጵያን ሕዝብ ደም በማቃባት ሥሩን ሊሰድ ያሰበበትና የከሸፈበት ወር ነው። በተለይም አሁንም ሆነ መጪው ትወልድ እስከዛሬና ለመጪውም በኢትዮጵያዊያን ዘንድ በምሬት የሚታሰበው የካቲት የፋሽስት ጭፍጨፋ የነዚያን ጀግኖች አባቶቻችንና እናቶቻችንን የአገር ፍቅር ስሜት ዘወትር እንድናስበው ያደርገናል። የአገራችውን ክብር በጠላት ከርሰ መቃብር ላይ ለማረጋገጥ በዛሬው የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ውስጥ በግራዚያኒ ላይ በምብ በመወርወር የአገርና የወገንን ፍቅር ስሜት የገለፁት አብርሃም ደበጭና ሞገስ አስገዶም ይታወሱናል።

የጀግኖች አባቶችንና እናቶችን የአርበኝነት ፈለግ በመከተል መሬት ለአራሹ ይሁን፤ ዳቦ ለተራበው ይሰጥ፤ የሃይማኖትና የጾታ እኩልነት ይከበር የሚለውን መሠረታዊ የትግል መፈክር ያስተጋቡት ምሁሮች ብዙሐኑ አርሶ አደር ሕዝብ ከብዝበዛ ተላቆ የመሬቱ ባለቤት እንዲሆን ሲጠይቁ፤ ከዚህ ጋር ተያይዞ በገሀድ ይታይ የነበረውን የብሔረሰብ ጭቆና ደግሞ በዝመታ ሊያልፉት አልቻሉም። የኢትዮጵያን አንድነት በጭቆና ላይ መሥርቶ ለማረጋገጥ መጣር የማይሠራና ኢሰብዓዊ ነው ያሉት እነዚህ ምሁራን፤ ለሀገራችው ደህንነትና አንድነት ውድ ህይወታቸውን ለመስጠት የተነሱ፤ በኋላም የሰጡ በመሆናቸው የሕዝብ አንድነት በዴሞክራሲና በሕዝብ መብት መረጋገጥ ተመሥርቶ ለሀገር አንድነት መገንቢያ ይሁን ሲሉ ተሟግተዋል።

የየካቲት 1966ቱ የለውጥ እንቅስቃሴ (አብዮት) ጥሪ “ድብብቆሽ ጠፍቶ ሐቁ ተገልጦ ይውጣ” ጭቆና አለና እናስውግደው፤ ተባብረን እንነሳ፤ እኩልነትን እናረጋግጥ፤ ሀገራችን ከኋቀርነት ተላቃ እንደሌሎች የበለጸጉ አገሮች በእደገትና በልማት ጎዳና ትግዝ በሚል ቆራጥ መንፈስ የተደረገ እንጂ የአፍ አርበኞች እንደሚሉት በጎጠኞችና በባዕዳን የተጠነሰሰ ሴራ አልነበረም። ከላይ ያሰፈርነው ሐቅ የዚያን ትውልድ ራዕይ የሚያመለክት ብሩህ ተስፋን

ለሀገሩ ከሰነቀ ትውልድ የታለመ በጎ ህልም ነበር። ዛሬም ነው። በመሆኑም ሕዝባዊነቱ ሊካድ የማይችለው የየካቲቱ እንቅስቃሴ ላባደሮች፣ ተማሪዎች፣ አብዮታዊ ምሁራን፣ መምህራን፣ የመንግሥትና የቢሮ ሠራተኞች፣ ወታደሮችና ባለሌላ ማዕረጎች፣ ቀሳውሰትና ዲያቆናት የእስልምና ሃይማኖት ተከታዮች፣ አርሶ አደሮች የተሳተፉበት እንቅስቃሴ ነበር። የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ መምህራንና ተማሪዎች በወቅቱ ከፍተኛ እልቂት እያደረሰና በአፄው መንግሥት ተደብቆ የነበረውን ድርቅና ረሃብ ይፋ በማውጣትና የባላሥልጣኖቹንም እኩይ ተግባር በማጋለጥ ትልቅ ሚናን ተጫውተዋል። መምህራንና ተማሪዎች “ሴከተር ሪቪው” በመባል ይታወቅ የነበረውን አዲስ የትምህርት ፖሊሲም አጥብቀው በመቃወማቸው ለየካቲቱ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ የማይናቅ አስተዋጽኦ አበርክተዋል። የዚያ ትውልድ የተማረው ክፍል የኢትዮጵያን ሁኔታ እንዴት መለወጥ እንደሚቻል አምርሮና አጠንክሮ መጠየቅና መመርመር የጀምረ፤ የሀገሩን የሩቅና የቅርብ ሁኔታዎችን በመገምገም በአገራቸውን ይታይ የነበረውን ኋላቀር ሥርዓትና በዓለም ደረጃም የቅኝ ግዛትን መስፋፋት በመቃወም ለኢትዮጵያም ሆነ ለአፍሪካ የተሻለ ሥርዓት የሚመሰረትበትን በጎ ራዕይ ያነገበ ተራማጅ ትውልድ ነበር።

የካቲትን ስንዘክር በሀገራችን ውስጥ ትምህርትን፣ ሕክምናን፣ ሥራን ለሁሉም ዜጋ ለማዳረስ የብዙሃኑን መብትና ጥቅም በእኩልነት ለማስከበር፤ የብሔር ጭቆናን ለማስወገድ፤ በእኩልነት ላይ የተመሠረተ የአገር አንድነትን ዕውን ለማረጋገጥና ለማስረጸ፤ ማህበራዊ ፍትህን ለማስገኘት ፈጣን ኢኮኖሚያዊና ቴክኖሎጂያዊ እድገትን ለማምጣት ትልቅ ዓላማን አንግቦና ብሩህ ተስፋን ይዞ የተሰባሰበ፤ ከራሱ ጥቅም ይልቅ ሀገሩንና ሕዝቡን ያስቀደመ ለመሠረታዊ ለውጥ የቆመ ትውልድን የምንዘክርበት ታሪካዊ ወር ጭምር ነው የካቲት።

" (ያ ትውልድ) ለሕዝብ እታገላለሁ ብሎ ስለተነሳ ሥርዓቱ ሲያባብለው ግን አልከዳም፤ አልተገዛም ቃሉን አለወጠም፤ ቃል ኪዳኑን አላፈረሰም። ሆዱን ወደ፤ አፉን ክዶ፤ ክፉ ለምዶ አልነበረም ያ ትውልድ። ትግል ቆራጥነትን ይጠይቃልና አስፈላጊውም ወኔ ነበረው። ትግል መስዋዕትነትን ይጠይቃልና ለሀገሩና ለወገኑ ሊሰዋ ዝግጁ ነበር--ተሰውቷልም። የካቲት 66 የዚህ ቆራጥነትና ሀገር ፍቅር መንፈስ ነጸብራቅ የሆነው ትግል ውጤት ነው። የናት ሆድ ሻገንጉርጉር እንደተባለው ደግሞ ኅብረተሰብ አንድ ወጥ አይደለምና፤ ቅራኔዎች የለውጥ አዋላጅ ናቸውና፤ በየመደቡ በየፈርጁ ለጥቅሙ መቆም የሚጠበቅ ነውና የሕዝቡ ድል በታጠቀው ክፍል ሲነጠቅ ለባለነፍጥ ያደሩ ጥቂቶች አልነበሩም። ደርጉ የሕዝብን ድል የነጠቀ ኃይል ሳይሆን መብትን አስከባሪና ለውጥን አረጋጋጭ ነው ያሉ አብረውት ተሰልፈው ለራሳቸውም ለሕዝብም መከራ የሆነን አገዛዝ ደገፉ፤አጠናክሩ። ሥርዓቱ የግፍ አገዛዙን ለመጠበቅ በባዕዳን ተደግፎ የሽብር ክንዱን በሕዝብ ላይ ሲያሳርፍም የተከተለውን አስቃቂ እልቂትና ፍጅት ሁላችንም የምናስታውሰው ነው። በዚያ ክፉ ዘመን ደግሞ ራዕዩን ያልረሳውና ወኔውን ለጭብጦ ያልቀየረው ክፍል ታሪክ ዘወትር በሚዘክረው ጀግንነት አረመኔውን መንግሥት ታገለ መስዋዕት ሆነ። ዛሬ ይህ ዓይነቱ ቆራጥነትና ለሀገርና ለዓላማ ታማኝነት አጥቶ አንዳንዴም ጸረ ወያኔው ከመለስ ደጋፊው አልለይ እያለ ባስቸገረበት ወደ ኋላ መለስ ብለን የየካቲቱን 66 ተመክሮ መገምገም ማስታወሱ ጠቃሚ ይሆናል"። (ዴሞክራሲያ)

የአገራችን አገዛዝ ለተለዋዋጭ የአገራችን የፖለቲካና ማኅበራዊ እውነታ ተገቢውን መልስ ለመስጠት አለመሞከሩ፤ ሕዝብን ያሳተፈ ዴሞክራሲ እንዲመጣ ለተደረገው ትግል ለቀረበው ለሕዝብ ጥያቄ የዝሆን ጀሮ ይስጠኝ ማለቱ፤ ለብሔር ብሔረሰብ እኩልነትን አለማረጋገጡ ፤ የመሬት ሥርዓትን፤ ለማሻሻል አለመፈለጉ፤ የሃይማኖት እኩልነትን አለማረጋገጡ፤ ትውልድን ጎጂ የሆነ የትምህርት ሥርዓት በመቅረፁ ...ወዘተ የተነሳ የመደብ ቅራኔው በጎብረተሰቡ ውስጥ እንዲያድግና እንዲከር በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች የተበታተኑ የሽፍትነት ባህሪ ያላቸው በዝቅተኛም ደረጃ ቢሆን የድርጅት ቅርፅን የያዙ የአመፀ እንቅስቃሴዎች እንዲስፋፉና ሕዝቡ ለትግል እንዲነሳሳ ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ አድርጓል። ውድቀቱንም ጋብዟል ማለትም ይቻላል። በወቅቱ በተለይም በሀገራችን ደቡባዊ፣ ሰሜናዊና፣ ምሥራቃዊ ክፍሎች ተበደልን ተረገጥን የሚሉ ብሔር/ብሔረሰቦች በትጥቅ የተደገፈ እንቅስቃሴ በማድረግ ከኃይለሥላሴ አገዛዝ ጠባቂዎች ጋር መጋጨታቸው ሥርዓቱ በቅራኔዎች የተሞላ መሆኑን አረጋጠዋል። በመጨረሻም የአገራችን አገዛዝ በአገሪቱ የተከሰቱትን ሕዝባዊ እንቅስቃሴዎች በሰላምና ዴሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ለመፍታት ባለመቻሉ በጠብ-መንጃ ኃይል ለታጠቀ ወታደራዊ አገዛዝ አገሪቱን አሳልፎ በመስጠት ራሱም ጠፋ።

የአገራችን አገዛዝ የተካው ወታደራዊ የምርጥ መኮንኖች (የደርግ) አገዛዝ ሥልጣን ይዞ በቆየበት አሥራ ሰባት(17) ዓመታት ለአገዛዙ አስጊና ተቀናቃኝ ወይም የተለየ ሀሳብ ያላቸውን ንጹሃን ዜጎች በተለየም የተማሪውንና ለዚያች አገር ክብርና ዕድገት ይንገበገብና ይቆጭ የነበረውን ታጋይ ትውልድ በመፍጀት በመላው አገሪቱ የሰቆቃና የእልቂት መዓትን አወረደ። የአገሪቱንም ኢኮኖሚ ወደአዘቅት እንዲወርድ በማድረግ ሕዝቡ ለረሀብና ለከፋ ድህነት እንዲጋለጥ አደረገ። የደርግና የአጋሮቹ ወንጀል ዛሬ ጊዜ አልፏል በሚል የሚረሱም ወይም የሚበረዙም ሊሆኑ አይችሉም። ፈርጣጩ ኮለኔል ኢትዮጵያን አሽመድምዶ ለወያኔ ሰጣት፤ ኢትዮጵያን ካዳት፤ አጠቃት።

ደርግን የተካው የወያኔ አገዛዝ በኃይል የምኒልክን ቤተመንግሥት ከተቆጣጠረ ጀምሮ በአገራችን ታሪክ ለመጀመሪያ ጊዜ በጎጥና በጠባብ ብሔርተኝነት ላይ የተመሠረተ ፖሊሲን በመንደፍ የአንድን ቡድን አምባገነንነት አንግሷል። በአገዛዙ መዋቅሮችና በአያሌ የማምረቻና የማከፋፈያ ድርጅቶች፣ በሙያ ማህበራት፣ በሲቪክ ድርጅቶችና በሃይማኖት ተቋማት ውስጥ ሳይቀር ጣልቃ በመግባት የዜጎችን መብት በመደፍጠጥ በማን አሉብኝነትና በፈላጭ ቆራጭነት የኢትዮጵያን ሉዓላዊነትና ዘላቂ ጥቅም በታሪካችን ታይቶ በማይታወቅ ሁኔታ በመጉዳት ኢትዮጵያዊነትን በፅኑ እያዳከመ ይገኛል። አገዛዙ የዴሞክራሲና የሰላም ጠንቅ በመሆን ሌሎች ተቃዋሚ ድርጅቶች በአገራቸው እንዳሻቸው ተደራጅተውና በነፃ ተዘዋወረው፤ የፖለቲካ አመለካከታቸውንና ዓላማቸውን ለሕዝቡ አስረድተው በሰላማዊና ዴሞክራሲያዊ መንገድ እንዳይሳተፉ አግዷል። የተለየ እመለካከት አላቸው የሚላቸውን ምሁራን ከሥራ አባሩዋል፤ የአገዛዙን የጎጥ ፖሊሲ የተቃወሙትን አገር ወዳድ ዜጎችን በመጨፈጨፍ፤ በማሰርና በማሳደድ ያሸብራል። ወያኔ ለባዕዳኑ ተንበርክኮ የእነሱን ጥቅም አስጠባቂነቱን ብቻ ሳይሆን የሕዝብ ጠላትነቱን በሁለንተናዊ መልኩ እያስመሰከረ ይገኛል። ወያኔ የራሱን ሕገ-መንግሥትና

የደነገጋችውን ሕግጋትና ደንቦች ሳይቀር ያለምንም ይሉኝታና ሃፍረት በመጣስ የአንድ ፓርቲ የበላይነትን አንግሷል፤ በሕዝቡ ዘንድ ፍራቻና ጥላቻን ያሳደረ ፍጹም አምባገነናዊ ቁጥጥርን በመላ አገሪቱ ላይ አስፍኗል።

በፌዴራሊዝም ሥም አገዛዙ ባለፉት ድፍን ሃያ አራት(24) ዓመታት የገነባው የአንድ ፓርቲ ፈላጭ ቆራጭነትንና ፍጹም አምባገነንነትን ነው። ሥልጣን ላይ እንደወጡ ሲፎክሩበት የነበረው የዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታና የሰብዓዊ መብት መከበር፤ የአገር ሉዓላዊነትን በማስደፈር፤ በአፈናና ግድያ እንዲሁም በሽብር ተተክተው የአገዛዙን ማንነት በአደባባይ አጋልጠውታል። ዛሬ በህወሓት/ወያኔ አባላት ቀጥተኛ ቁጥጥር ሥር ያሉ ድርጅቶችና የንግድ ተቋማት በሚደረገላቸው ልዩ የሆነ አድጋዊ እንክብካቤ አብዛኛዎቹ በሚደንቅ ሁኔታ ከመቅጽፈት እየበለጸጉ ሌሎቹ ደግሞ እየተዳከሙ፤ እየተገለሉና እየተዘጉ በመሄድ ላይ ይገኛሉ። በአገሪቱ የሚገኙ ልዩ ልዩ የሆኑ የኢኮኖሚና የንግድ ተቋማት በህወሓት ድርጅት አባላትና ቤተሰቦች እንዲያዙ በመደረጉ ተጠቃሚዎቹ የአንድ ቡድን አባላትና ቤተሰቦች ሲሆኑ፤ የተቀረው ዜጋ የበይ ተመልካች ለመሆን ተገዷል ከውጪ ቡብድርና በእርዳታ በሕዝብ ሥም የሚገኝውን ንግድ በሕገ-ወጥና ዓይን ባወጣ የዘረፉ አሠራር ከባድነት ጋር በመመሳጠር የግል ኩባንያዎቻቸውን በማጠናከርና ለክፉ ቀን ይሆናል በማለትም በቢሊዎን የሚቆጠር የሕዝብ ሐብት በአውሮፓ፣ በአሜሪካና በእስያ ባንኮች በማከማቸት ላይ ናቸው። የገዥው ፓርቲ በሚከተለው የይስሙላ “የነፃ ገበያ ኢኮኖሚ” ሥርዓት የሚታየው በንግድና በልማት ሥራ ላይ የተሰማሩትን ታታሪና ብቃት ያላቸውን ኢትዮጵያውያን የአገዛዙ አባል ባለመሆናቸው ብቻ የንግድ ፈቃድ፣ ብድርና የውጭ ምንዛሪ ላይ በሚያወጣቸው የተዛቡ ሕጎች የተነሳ ማነቆን በመፍጠር በንግድና በልማቱ እንቅስቃሴ እንዳይሳተፉ በማድረግ ተስፋ አስቆራጭ ደባን ይፈጽማሉ። ስለሆነም ከአገር በቀል ባለሀብቶች ይልቅ የባዕዳት ቱጃሮች ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርገዋል። በአጠቃላይ ወያኔ የሚያቀነቅነውንና የሚያካሂደውን የኢኮኖሚ ሥርዓት በባለሙያዎች በቂ ጥናትና ዝግጅት ያልተደረገበትና ፍጹም አቅጣጫውን የሳተ፤ ለአድሎአዊ አሠራርና ለንቅስቃሴ የተመቻቸ በመሆኑ እነሆ የአገራችን ኤኮኖሚ ለከፋ አደጋ ተጋልጦ ይገኛል። በአጠቃላይ የችግራችን ምንጭ የሆነው የወያኔ አገዛዝ እስካልተወገደ ድረስ የአገራችን ሰቆቃና ስቃይ ማባሪያ የሌለው ለመሆኑ መጽሐፍ ገላጭ አያሰፈልገውም።

በየካቲት 1966ዓ.ም. (የዛሬ 41 ዓመት) የፈነዳው የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮት ያነሳችው መሠረታዊ የዴሞክራሲ ጥያቄዎች ዛሬም አልተመለሱም። የዚህ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ዓቢይ ዓላማ በአገሪቱ ፍትህ የሰፈነበት ሥርዓት መትከል በመሆኑ እስካሁን በተከታታይ በአገራችን የተተኩት አገዛዞች አምባገነን በመሆናቸው ሕዝባዊ ትግሉ አሁንም በሂደት ላይ ይገኛል። ይህ ትግል ሕዝቡን የሥልጣን ባለቤት ማድረግ ሲሆን ታዳሚዎቹም ሕዝብና የሕዝብ ወገኖች ብቻ ናቸው። ሌላ ሕዝብን ለሥልጣን የሚያደርስ አቋራጭ መንገድ የለም። የሕዝብ ትግል የሚያመጣው ለወጥ ሥር-ነቀልና ጠንካራ የሀገር መሠረት የሚጥል በመሆኑ የሀገርና የሕዝብ ጠላቶች ይጠሉታል ፤ ይፈሩታል፤ በጽኑም ይታገሉታል። የሕዝባዊ ትግል ግቡ እሩቅ መንገዱም ዳገታማና ጠመዝማዛ፤ ጉዞውም አድካሚ ነው የሚባለውም ይህንን ሁሉ ፈተናና መሰናክል ማለፍ ስላለበት ነው።

"የየካቲት 66ን አብዮትና የሕዝብን ታሪካዊ ትግል ስንዘክርም አንዱን የካቲት ሸኝቶ ሌላውን ሲቀበል የከረመው የሀገራችን ሕዝብ ዕጣው ከጅብ ጎሬ ወደ ጅብ ዋሻ ቢመስልም በትግሉና በመስዋዕትነቱ ታሪክን መቃኘቱ፤ ማደራጀውን-ዕጣውን ሊለውጥ ሊያሻሽል መዋደቁን ለመመዘገብ ነው። የገዢዎች ዜና መዋዕል መሠረትነቱ ተሰርዞ፤ አንጀቱን በድግ ጠፍሮ-አስሮ ከተፈጥሮም ከባለሥልጣኑም ተጋትሮ ይህችን ሀገር በላቡና በደሙ ማንነቷን የለገሳት፤ አሻራውን አሳርፎባት ሀገር ያደረጋት ብዙኃኑ ጭቁን ሕዝብ ትንሽ ምላጭ ሀገር ትላጭ እንዲባል በተናቀው ክንዱ የጀመረው ጉሸማ--ትግል የሥርዓትን ለውጥ ወልዷል። በየካቲት 66 ሕዝባዊ ትግል በግንባር ቀደምትነት ከተሜው ጎልቶ ቢታይም ሥርዓቱ የሕዝብን እንቃስቃሴ እንዳያኮላሽ እንቅፋት የሆነበት የትግሉ መፈክሮች፤ ዋነኛ ጥያቄዎች የሕዝብን መሠረታዊ ብሶትና ፍላጎቱን ያስተጋቡ መሆናቸው ነው። የወቅቱ ታጋይ ምሁራንም ሚናቸውን ሲፈርጁ በሕዝብ አንደበትነት በመሆኑ መሬት ለአራሹ ብለው ሲፋለሙ፤ እኩልነት ብለው ሲዋደቁ፤ ሠራተኛው ሕዝብ ባለሙበት ይሁን ብለው ሲሰለፉ፤ ዕድ ለተነፈገው እና ጥሮ ግሮ ላስተማራቸው ሠፊ ሕዝብ ላንቃ ሆኑት እንጂ፤ መፈክሩን አነገቡለት እንጂ ሌላ ዓላማም ሆነ ግብ አልነበራቸውም። የየካቲት አብዮት ሲገመገም ኋላ የተከሰተው መርገም ግንዛቤን የሚለውጥ መሆን የለበትም። አብዮቱ--በርግጥም የሥርዓትን ለውጥ ያስከተለ ትግል ነበርና--ከተሳታፊዎቹ የየግል ይዘታና ዕምነት ባሻገር የጭቁኑን ሕዝብ በታሪክ ሠሪነት አለሁ ባይነት ያስመዘገበና ያንን የገለግ--ግን በዕብሪትና በግፍ የጨቀየውን--ሥርዓት ያዋከበና የደረመሰም ነበር። የካቲት አብዮት በደርግ ተብዬው ማጅራቱን ቢመታም፤ አዲስ ገዢ መደብ ቤተመንግሥት ከመጣቱ በፊት የበሰበሰውን ሥርዓት አስወግዷል። የየካቲት አብዮት ደርግን አልወለደም፤ በዝባዣን የዓጼውን ሥርዓት ግን ቀብሯል"። (ዴሞክራሲያ የካቲት 1991 ዓ.ም.)

በዚህ በተራዘመ ሕዝባዊ ትግል የኢትዮጵያ ሕዝብ የከፈለው መስዋዕትነት እጅግ የከፋና የመረረ ድሉም እንደዚያ የራቀበት ምክንያት ቀደም ሲል የተነሳና ሐቁ የተጠቆመ ነው። ሕዝብን ለሥልጣን ባለቤትነት የሚያበቃው ግዙፍ ድል መስዋዕትነት መጠየቁ መጠርጠር የለበትም። በዚህ መስዋዕትነት የማታ ማታ ድሉ አይቀሬ መሆኑን እርግጠኞች ነን። የማይናወጠው ፅናታችንም ምንጩ ይኸው በሕዝብ ላይ ያለን ፍፁም የሆነ እምነት ነው። የአገርና የሕዝብ ፍቅር ስሜትን ጠብቆ ለማስተላለፍ የየካቲትን ታሪክ በሚገባ መመርመርና ማወቁ ተገቢ ነው። የዛን ዘመኑ ትውልድ የመሠረታዊ ለወጥን አስፈላጊነት አምኖ የታገለበት ምክንያት ከላይ በስፋት እንደተጠቀሰው የሚወዳት ሀገሩን የበለጸገች ለማድረግ፤ ለህዝቡም ፍትሐዊ ሥርዓትና ዕድገትን ለማስገኘት፤ የአገርን ህልውናና የዜጎቿን አንድነት የሚፈታተኑ ወቅታዊ ችግሮቻን በቅጡ በማጤን መፍትሄ ለመጠቆምና ለመሻት ይበጃል ብሎ ያመነበትን ሀሳብ ተግባራዊ ለማድረግ በማሰብ ጭምር ነው። ዛሬን ያን የታገለ ትውልድ የሚያወግዙ--በዙዎቹ ከአረመኔው ደርግ አብረው ትግሉን ሊያጠፉ ህዝብን የጨፈጨፉ--ሊሸፍኑት ያልተቻላቸው ሐቅ የትውልዱን ጀግንነት፣ ቆራጥነት፣ ሕዝባዊነትና ሀገር ወዳድነት ነው። ትውልዱ ለምን ግቦች ተነስቶ እንደተሰዋም ዛሬ መደበቅ ወይም ማጣመም የሚቻል አልሆነም። በየካቲት 1991 ዴሞክራሲያ ሰፍሮ የነበረው የሚከተለው አሳምሮ ያጠቃልለዋል።

" ጥቅጥቅ ባለው የፊውዳል ደይን ቀቢጸ ተስፋ ሰፍኖ ለውጥን መመኘት ከዕብደትና ቅዠት ይቆጠር በነበረበት በዚያን ጊዜ የሕዝብን ሉዓላዊነትና አቸናፊነት አምነው አትናገሩ ሲባሉ ድሃው ይናገራል ብለው በድፍረት ለፍፈው፤ አትድፈሩ ሲባሉ ደፍረው፤ ለሆዳችሁ እደሩ ተብለው ሲሸነገሉም እምቢኝ ብለውና ሥርዓቱም ትምህርቱም--ቄሱም መጽሐፉም--ለባለሥልጣን መስገድን ባነገሰበት በዚያን ጊዜ አይቻልምን በይቻላል ተክተው፤ ቃልን ከገቢር አዋህደው፤ የግፉዓን ጠበቃ፤ ሐዋርያም ሰማዕትም ሆነው በትግሉ ግንባር የተሰለፉትን ምሁራንና ታጋዮች ሁሉ የየካቲት ዝክረ ታሪክ በነድ የተጻፈ ምዕራፍ ይለግሳቸዋል። በጥቅም አለመታለላቸው፤ ማመናቸው፤ መድፈራቸው፤ ገዝፎ የነበረው ሥርዓት፤ ያ በባዕዳን ይደገፍ የነበረው ሥርዓት በ "ድሀው " ሕዝብ ትግል ይሸነፋል ብለው በጽኑ ማመናቸውና ዕምነታቸው ላይ ተመሥርተው መታገላቸውን ዛሬ ዛሬን በዛሬነቱ በአንጻርነቱ ስናይ በአድናቆት የምንዘክረው ይሆናል።" ዛሬም ጸረ ወያኔ የካቲት እውን ሊሆን ይችላል ። ቅድመ ሁኔታዎችን መጠየቁ ግን አይቀሬና መዘንጋትም የሌለበት ነው። የካቲት 66ን በግብታዊነት የፈነዳ ማለቱ የተለመደ ሆኖ ቢገኝም ማንኛውም የሕዝብ አመጽና አብዮት ግን የሕዝብ ስብጥርጥር ትግሎች ክምችት ውጤት ነው። ከየካቲት አብዮት ፍንዳታ በፊት የአርሶ አደር አመጾች፤ የላባደሩ ትግሎችና አድማዎች፤ የተማሪዎች ትግል፤ የመፈንቅለ መንግሥት ሙከራዎች፤ ... ወዘተ ብልጭ ድርግም እያሉ ተካሂደዋል። ይህ ሁሉ ሥርዓቱን ሸርሸሮና አዳክሞት እንደነበር ግልጽ ነው። በአሁኑ ወቅትም ያሉት የሕዝባዊ ትግል ሙከራዎች ከተጠናከሩና ከተስፋፉ ወያኔ ላይ የሚፈነዳና የሚያስወግደው አመጽ ሊከሰት መቻሉ የሚጠበቅ ነው። ሌላው አስፈላጊውና ወሳኙ ሁኔታ ደግሞ ትግሉ የተባበረና ኢትዮጵያዊ ይዘት ያለው መሆኑ ነው። በየካቲት 66 ወያኔና መሰል ገንጣዮች የበላይነት አልነበራቸውም፤ የሚደመጡም አልነበሩም። በወያኔ ከፋፋይና ዘረኛ አገዛዝ 24 ዓመት ካሳለፍን በኋላ ግን ሁኔታው መቀየሩ አልቀረምና እንደ ሕዝብ ኢትዮጵያዊ ሆኖ ለማመጽ ያሉት ጋሬጣዎች በቀላሉ መታየት የሌለባቸው ናቸው። በየካቲት 66 ምንም እንኳን የተወሰኑ ምሁሮች በጥቅም ታውረው ትግሉን ከድተው ብዙ ጉዳት ቢያደርሱም በወቅቱ ግን አብዛኛው የተባበረና በጋራም ሥርዓቱን የጠላና ሊያፈርስ የተነሳ ነበርና ድልን በዚህ መስክ ሊያገኝ ችሏል። ዛሬ ግን ይህ ሁኔታ ተሟልቶ አይገኝም --ጠንካራ ተቃዋሚዎች የሉም ገና። ይህን ድክመት ማስወገድ ከተቻለ የካቲት 66 እንዳስተማረው አይበገሬ የመሰለው ሁሉ ከአውሎ ነፋስ እንደተጠጋ ዱቄት ይተናል። ከዚህም ተያይዞ ሌላ ሊሟላ የሚገባው መስዋዕትነትን ይመለከታል። በትግሉ ብዙ ዜጎች ስለተሰዉ፤ ደርግን ወግድ ባለው ትግል አያሌ መስዋዕትነት በመከፈሉ ሕዝብ ተፈጆ፤ ያታገለው ድርጅት ወጣቱን አስፈጆ ብለው የሚለፍፉ ፈልተዋልና የካቲት የሚጠይቀው ድፍረት በቦታው አልገኝ ብሎ አለ። ሰላማዊ ትግል የሚባለውም በጠነከረ መንገድ የሚካሄድ ሳይሆን ለእጅ መስጠትና ጀምሮ ላለመቀጠል ማጠየቂያ ሆኗል። ስለዚህም ለጸረ-ወያኔ የካቲት ለመሰዋት ዝግጁ ሆኖ መገኘትን የግድ የሚል ይሆናል። የሕዝቡን ትግል የሚያደናቅፉትንና የሚከፋፍሉትንም ማሸነፍ ያስፈልጋል። የጠራና የቆረጠ የሕዝብ ጎራ ዕውን ከሆነ የካቲት 66 በወያኔ ላይ ይበልጥ አምርሮ፤ ይበልጥ ተጠናክሮ ሊመጣበትና ሊደረምሰውም ይችላል።

ይህንንም በተመለከተ የካቲት 9 በወጣው ዴሞክራሲያ መደመደሚያ ይህን ቅጽ እንዘጋለን።

" ..ደርግ ሲወድቅም ሽግግሩ ሕዝብና ሀገርን በጠቀመ መንገድ እንዳይከናውን ወያኔና ባዕዳን እንቅፋት ሆኑ። ሕዝብ በመስዋዕትነቱ ያስገኘውን ድል ልክ እንደ የካቲት ተቀምቶ፤ መብቱን ተነጥቆ፤ የሀገሩ ይዘት ሳይቀር ሲቀየር በተመልካችነት ተገዶ ተመደበ። ይህም ጸረ-ሕዝብ አገዛዝ በአፍ ደረጃ የካቲትን ማጅራት ከመታው ኃይል የተለየ መስሎ ቢቀርብም በአምባገነንነቱ ተመሳሳይ ሆኖ የፈጸመው ሁሉ እነሆ ዛሬ ዞሮ ለራሱም ለሀገራችንም መዘዙ በዝቷል። ሄደ ስንለው እየተመለሰ፤ ሞተ ስንለው እያንሰራራ የጭቆናና ብዝበዛ ሥርዓት ዛሬም በላያችን ተሰይሟል። መሬት ለአራሹ ዛሬም ወቅታዊ መፈክር ነው። ዴሞክራሲ ለብዙሃኑ--ዛሬም ወቅታዊ ነው። መብት ለጭቁኑ-- አሁንም መፈክራችን ነው። ላባደሩ አይበዝበዝ፤ ሠራተኛ ባርያ አይደለም ስንል የነበረው ዛሬም መጮህ ያለበት ነው። የብሔረሰቦች እኩልነት--ዘረኛ ሥርዓት ዓይነትን በጨው አጥቦ ተሰይሟልና ይህም መፈክር ወቅታዊ ነው። የሀገር ሉዓላዊነት--ከመቸውም ጊዜ በበለጠ የትግላችን ዕምብርት ሆኖ ይገኛል። የየካቲት ዋና ዋና መፈክሮች ዛሬም ሕያው ናቸው። በትግል ያገኘናቸው ድሎች የማይካዱ ቢሆኑም የታገልንላቸው መሠረታዊ ጉዳዮች ዛሬም ትግልን፤ ምላሽን ይጠይቃሉ ። ከመቸውም ጊዜ የከፋው ሁኔታ ደግሞ ከሥልጣን ጥማት ሌላ ሀገርን ማጥፋት ተልዕኮው የሆነ ቡድን ለቤተ መንግሥት መብቃቱ ነው። ሀገርን መጠበቅና ከጥፋት ማዳን ወሳኝ በሆነበት ወቅት ላይ ደርሰናል። ለዚህም ነው የካቲትን በጥምና ዘክረን ከታሪክ ተምረን፤ የነበሩ ጉድለቶችን አስወግደንና በስፋትና በጽናት ተባብረን በጋራ ጠላት ላይ መረባረብ የሚጠበቅብን። የካቲትን በትግል መዘክራችን ተገቢ ነው። የካቲት ማለት ትግል፤ ቆራጥነትና ሀገር ፍቅር ማለት ነበር፤ ነውም። ኢሕአፓ ታሪኩ ከየካቲት አብዮት ጋር የተቆራኘ እንደመሆኑ መጠን ለሕዝብ የገባውን ቃል ኪዳን በማክበር በየካቲት የአመጽ መንፈስ ዛሬም ጸንቶ ለሀገርና ለሕዝብ ትግሉን ቀጥሏል። በባሩድ ሳይታጠን፤ በተፋፋመ ትግል ሳይታጀብ በሰላምና በዕልልታ የካቲት አብዮት የሚዘክርበት የሕዝብ ጊዜ፤ ሕዝባዊ ሥርዓት እስኪመጣም ይህ ትግሉ ይቀጥላል።" ከዚህ የዛሬ 16 ዓመት በፊት ከተጻፈ መልዕክት በተጨማሪ ሊባል የሚቻል የለም።

የካቲት አብዮት በትግል ይዘክራል !!